

HEDENSTED
KOMMUNE

Plan og Udvikling

Tørring Bydeleplan

Kontaktinformation:

HEDENSTED
KOMMUNE

Plan og Udvikling

Niels Espes Vej 8, 8722 Hedensted
Planogudvikling@Hedensted.dk

D:+4579755606
T:+4579755000

Indholdsfortegnelse

	Side
Indledning.....	5
Området i dag.....	6
Kulturarv.....	8
• Arkæologi	8
• Kulturarv	8
Vandhåndteringsplan - blå struktur.....	12
• Forudsætninger og eksisterende forhold	12
• Fremtidig forhold - blå struktur	14
• Anlæg og proces	16
Natur - grøn struktur.....	18
• Eksisterende natur og naturpotentialer	18
• Beskyttede arter og løgfrø (kartoffeltrolden)	18
• Stiruter og mulige ruter	20
• Bydelsplanens grønne struktur - natur- og rekreative områder	20
Infrastuktur.....	26
• Veje, Stier og trafiksikkerhed	26
Støj og støjafskærmning.....	30
Boligtyper, enklaver og målgrupper.....	34
• Værdiskema som dialogværktøj	36
Afrunding og videre proces.....	37

ÈN SAMLENDE STRATEGI
5 STRATEGISKE INDSATSER

- #1** STYRK DE GRØNNE OG BLÅ TRÆK I TØRRING
- #2** SKAB ET REKREATIVT SAMLINGSPLUKT I CENTRUM AF TØRRING
- #3** ETABLER TILGÆNGELIGE OG VELFUNGÈRENDE FORBINDELSER PÅ TVÆRS AF GUDENÅEN
- #4** BRUG GUDENÅEN OG NATUREN TIL AT 'BRANDE' TØRRING UDADTIL OG TILTRÆKKE BESØGENDE
- #5** UDNYT TØRRINGS POTENTIALE SOM PENDERBY TIL AT TILBYDE ATTRAKTIVE BOLIGUDSTYKNINGER TÆT PÅ NATUREN

Indledning

Tørring Bydelsplan er udarbejdet med baggrund i arbejdet med Tørring Masterplan og Kommuneplan 2017-2029. Tørring Masterplan beskriver de strategier, der er vigtige for byen og dens udvikling. I masterplanen bliver der lagt vægt på, at Tørring skal udvikle sig i den nordvestlige retning, og udviklingen af boligområder skulle ske som mindre boligenklaver, der lægger sig i landskabet. Naturen og vandet skal være et genkendeligt element, der er med til at skabe en samlende identitet i området. Samtidigt skal der skabes forbindelser gennem området, der knytter sig til byen.

Sammen med strategien blev Tørring Masterplan indarbejdet i Kommuneplan 2017-2021's temaer, retningslinjer og rammer. Rammerne i den nye bydel blev udlagt med bestemmelser om, at der skulle udarbejdes en bydelsplan for området, inden der kan lokalplanlægges, for at sikre at den nye bydel kommer til at hænge ordentligt sammen med den nuværende by.

Bydelsplanen har til formål at skabe en samlet og helhedsorienteret udvikling af Tørring, hvor byens karakter understreges og styrkes i de fremtidige boligområder. De rekreative arealer/bynære naturarealer skal have et ejerskab hos og give merværdi til hele byen. Bydelsplanen skal kunne bruges som grundlag for fremtidige lokalplaner.

Det er vigtigt, at bydelen ikke kun fysisk hænger godt sammen med den nuværende by, men også at den bliver en naturlig del af Tørring at bruge og bevæge sig i af de nuværende Tørringborgere. Derfor er borgerdeltagelse en vigtig del af denne proces.

Bydelsplanen bygger derfor allerede på en større borgerdeltagelsesproces. Der er fra august til december 2019 indsamlet ca 350 idéer til Tørring Bydelsplan under blandt andet borgermøder, projektføreløb med Tørring Skole og Gymnasiet, tur på sti, borgermesse, mails, via hjemmeside med videre. Hovedparten af alle idéer rammer lige ind i visionen for området, og er samlet op i et idékatalog. Idéer er løbende inddraget i alle dele af bydelsplanen for at sikre, at der kan arbejdes videre med dem gennem områdets udvikling, etablering og fremtidig brug.

Området i dag

Området er ca. 110 ha stort i det nordvestlige Tørring, hvilket svarer til ca. 1/4 af Tørring nuværende areal, og afgrænses af Viborg Hovedvej, Brædstrupvej, Viborgvej, Gudenåen og kanten af byen mod syd. På den anden side af hovedvejen ligger CoastZone actionpark, der på sigt omdannes til et boligområde.

Igennem området løber Gudenåen med tilhørende engarealer, som i dag er et stort og flot bynært naturområde, men som er temmelig utilgængeligt. Midt gennem området er Melhedevej og Egholmvej på den anden side af hovedvejen, hvor der ligger spredt bebyggelse langs. Fra nord løber Melhede Bæk som en smal grøft i forbindelse med nogle lavere liggende arealer. Ud over de store naturstrøg består området af dyrkede marker. Natur, vand og landskab spiller en stor rolle i områdets identitet.

Landskabet er et stort bakket landskab med to landskabelige plateauer. Området er en del af et større geologisk interesseområde - Det Midtjyske Søhøjland. Den specifikke Geologiske bevaringsværdi i landskabet beskrives som et stort og rigt varieret glaciallandskab mellem den sidste istids Hovedopholdslinje og den Østjyske Israndslinje med aflejringer flere steder tæt på overfladen. Landskabet er et storbølget landbrugslandskab med mindre ådale der gennemskærer det. I området er der større naturområder og mindre beplantninger, der huser områdets dyreliv. Omkring Melhedevej og Egholmvej er en bakkeø der afgrænses af Gudenåen mod syd og Melhede Bæk mod nord. Mod nordøst skråner landskabet op mod den nuværende bykant.

De kommende boligområder ligger centralt i byen med korte afstande til skole-, institutions- og fritidsområde samt bymidten med en bred vifte af funktioner og butikker. Der er fra området adgang til den overordnede infrastruktur via Viborgvej, Brædstrupvej og Viborg Hovedvej (A13).

Gennem området løber en regional cykel- og vandrerute fra Gudenåens og Skjernåens kilder mod Randers fjord ud gennem Uldum Kær.

Der er langs vandløbene store naturarealer og arealer, hvor der ofte er noget vådt. Der er ledninger fra den eksisterende by der leder regnvand ud i Melhede Bæk. Der er store potentialer i området for at udnytte og bearbejde de steder hvor vandet løber således de får en høj rekreativ værdi samtidig med en højere naturværdi.

Luftfoto Tørring

Kulturarv

Der er flere steder i Tørring blevet gjort fund af fortidsminder, hvilket tyder på at mennesker historisk også syntes om at bo i Tørring. I forbindelse med udarbejdelse af bydelsplanen er Vejle Museerne, Glud Museum og Tørring-Hammer Lokalarkiv blevet spurgt, om der er arkæologiske eller kulturarvmæssige spor, der er vigtige at få frem i planlægningen eller fremhævet i bydelsplanen for området.

Arkæologi

Området er beliggende nede i Gudenådalen hvor en tør, sandet aflejring "Melhede" udgør den midterste del med vådbundsaflejringer både ved åen syd herfor og ved bækken mod nord. Aller længst mod nord går området op på morænen. Opstrøms mod nordvest er dalen meget smalle og markant ovenfor den nu udtørrede Hastrup Sø. Mod øst udvider dalen sig til en tidligere meget større sø, der nu er mose og kærområdet - Uldum Kær.

På området Melhede er der registreret et større område med fund fra stenalderen. Området op mod Hastrup Sø er det sted i Jylland, hvor man første gang erkendte tilstedeværelsen af materiale fra den periode i jægerstenalderen, som kaldes Maglemosekultur. Det var lærer Frode Kristensen fra Tørring, som gjorde fundene og meddelte det videre til sagkundskaben i København. Det er meget usikkert, hvor meget som faktisk er bevaret af disse stenalderlokaliteter, da de desværre sjældent har efterladt sig meget mere end flintredskaber i pløjelaget. Området Melhede kan også senere i forhistorien, og nok mest sandsynligt i ældre jernalder, have været bebygget igen. I hvert fald er der i det nordlige vådområde gjort fund af ofrede lerkar fra denne periode. Desuden findes der fra de nordlige dyrkede marker på kanten af morænen efterretninger om flere fund af flintredskaber mm. primært fra yngre stenalder.

Samlet må det siges, at der i forholdsvis store områder er kendskab til fortidsminder, og der generelt må påregnes arkæologiske undersøgelser forud for nye lokalplaner og anlægsarbejder i området.

Kulturarv

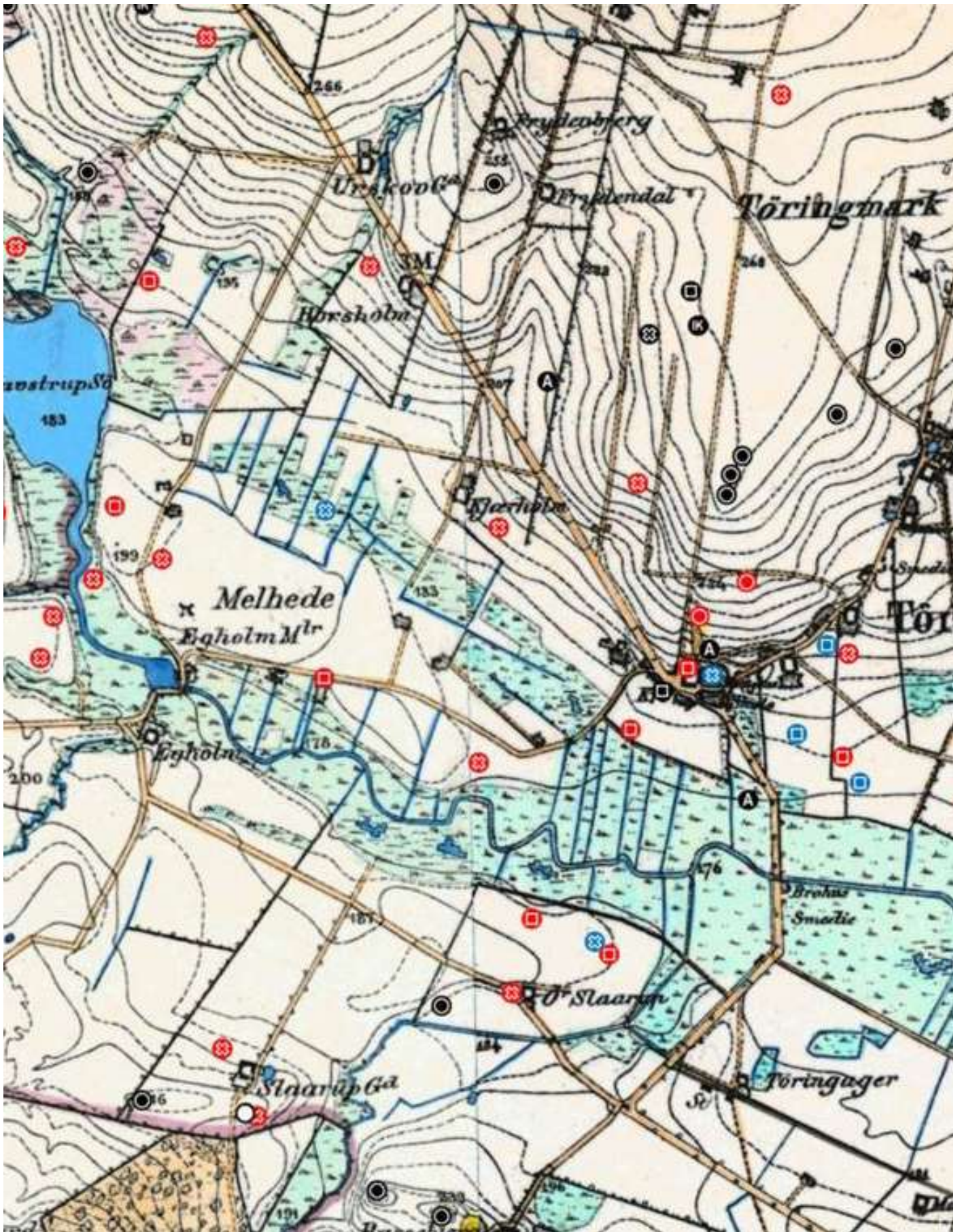
Glud Museum og Tørring-Hammer Lokalarkiv har beskrevet området som et landbrugsområde med engarealer ned til åerne og med spredt gårdbebyggelse og husmandsteder.

I forbindelse med processen er der blevet udarbejdet en servitutredegørelse, for blandt andet at skabe et overblik over de tinglyste rettigheder, der skal indarbejdes i planlægningen. I denne redegørelse er der flere servitutter af ældre dato, der belyser områdets brug som engområde til afgræsning, fremstilling af hø til dyrene, overrisling af arealer mv. Matrikelstrukturen og på ældre kort ses flere mindre englodder mod åerne, og som ses i dag tydeligst mod Gudenåen.

Disse træk af spredt bebyggelse langs Melhedevej er et af de træk borgerne i området gerne vil have videreført, og derfor ikke ønsker det tætteste byggeri her. Strukturen med lodder i de store grønne strøg er vigtig for fortællingen af områdets historie og som nemt arbejdes videre med i forhold til indretningen og etableringen af de grønne strøg.

Historisk kort - Tørring 1842-1899

Grøn og blå struktur

Billedet viser Gudenåen og naturarealerne, der løber ind gennem Tørring.

Vandhåndteringsplan - blå struktur

Forudsætninger og eksisterende forhold

Der er udarbejdet en vandhåndteringsplan for bydelen. Den viser i overordnede træk, hvor og hvordan vandet bedst løber i den nye bydel. Vandhåndteringsplanen er blandt andet udarbejdet på baggrund af: viden om de udfordringer der er i Tørring i dag, informationerne om grundvandet kan stå højt, jordartskortene, viden om vandet i bækken kan bremses mere ved at modellere den eller indrette området anderledes, masterplanens intensioner og borgernes ønsker om at vandet skal være synligt i bybilledet samt placeringer af søer med videre.

Ved at imødegå ønskerne omkring at gøre vandet synligt, ved at trække det op til overfladen, sikres ønsket om at fremhæve en blågrønne struktur samtidigt med at området sikres for fremtidige klimascenarier.

I vandhåndteringsplanen er der klarlagt scenarier for både hverdagsregn og skybrudsregn. Der er taget udgangspunkt i en 10 års regnhændelse ved hverdagsregn og ved skybrudsregn en 100 års regnhændelse - begge med en varighed på 10 min. Det er et ønske at hverdagsregnen kan håndteres i kommende regnvandssystem, og at regnen fra en 100 års regnhændelse delvist håndteres i kommende regnvandssystem og delvist på terræn. Ved en 100 års regnhændelsen skal det sikres, at der ikke placeres bygninger og lign. i lavninger og i skybruds- og vandveje.

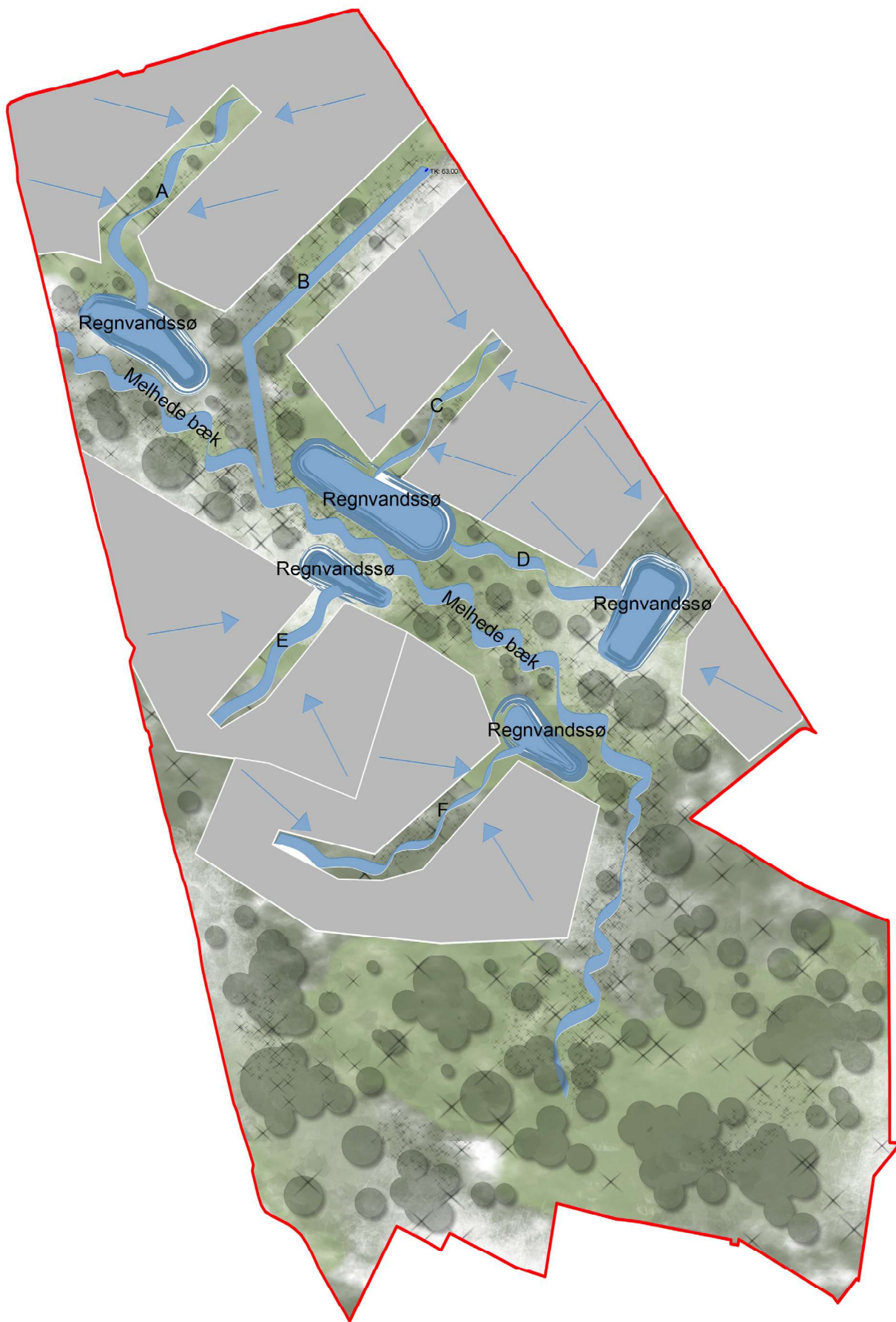
Nord for Melhede Bæk har terrænet et naturligt fald, der gør, at overfladevandet løber mod bækken på de steder, hvor terrænet flader ud og danner naturlige lavninger. Det vil være naturligt at placere regnvandssøerne i umiddelbar nærhed af bækken. Både for at kunne opsamle regnvandet samt reducere anlægsarbejdet i forbindelse med regnvandssøerne.

Mellem Melhede bæk til lige syd for Melhedevej er området mere fladt, der er dog en mindre hældning mod bækken, derfor bør regnvandssøerne også her placeres i umiddelbar nærhed af bækken. Der er mange mindre naturlige vandveje spredt ud over området. Det er vigtigt, at bearbejde terrænet så disse vandveje samles, så bygninger, anlæg med mere samlet kan sikres mod vand. Vandhåndteringsplanen foreslår derfor at der anlægges nogle hovedvandveje. De sekundære vandveje fra boligområderne ud til hovedvandvejene skal fastlægges i senere faser af projekterne. Det resterende område er et lavtliggende og vådt moseområde.

Der er en regnvandsledning, der afvander området mod nordøst, og som går på tværs af planområdet. Der er ligeledes en drænledning, der dræner et større område nordøst for planområdet. Vandet fra disse to ledninger ledes til Melhede Bæk. Ledningerne ønskes åbnet, så vandet kan bidrage til den blå struktur. Drænledningen er placeret, hvor der er et stort terrænfald. Det kræver derfor en løsning, der kan optage dette fald og sikre mod erosion.

Melhedebæk løber igennem området og fungerer som en transportkanal af vand fra mosen der ligger opstrøms på den vestlige side af Viborg Hovedvej. Vandet fra Melhede bæk ledes nedstrøms ud i Gudenåen. I dag fremstår bækken som en smal kanal med næsten lodrette sider og uden slyngninger. Bækken har et lille fald igennem området på ca. 1-2 promille, og har derfor enkelte steder næsten stillestående vand.

Vandhånderingsplan

Fremtidig forhold - blå struktur

Terrænforholdene giver gode muligheder for at opbygge regnvandssystemer, så de bidrager til den blåstruktur. Placering af regnvandssøerne vil mest naturligt være i nærheden af Melhede Bæk, grundet terrænforholdene.

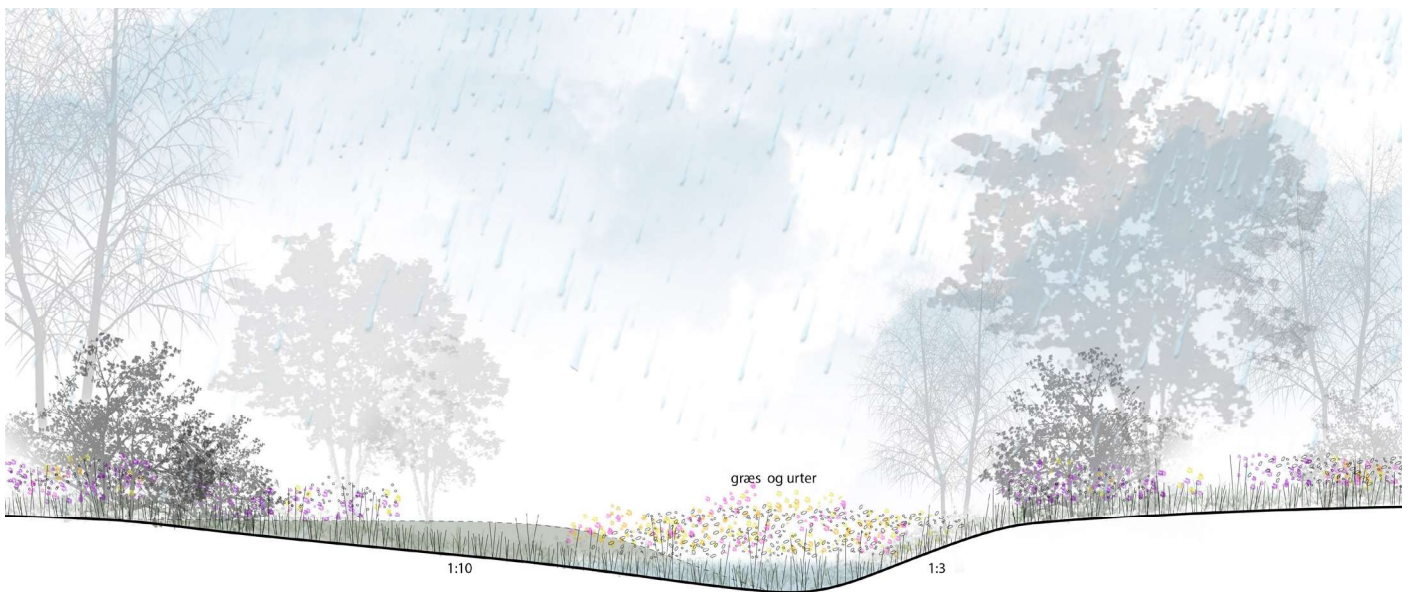
Der er terrænmæssigt flere muligheder for placering af hovedvandvejene, som leder vandet til regnvandssøerne. Der er i dag ikke nogen naturlig lavning eller grøft, som fungerer som hovedvandvej. Der er derimod mange små vandveje, som på terræn leder vandet mod Melhede Bæk. På forrige side er vist et forslag til placeringer af hovedvandveje.

Regnvandet føres via åbne regnvandssystemer, og i forbindelse med udvikling af området bliver der dannet regnvandslag, som skal stå for regnvandshåndteringen. Regnvandet for området opsamles i centrale regnvandssystemer på terræn, udformet som brede grøfter. Regnvandet ledes til regnvandssøer, og bidrager på den måde til den blå struktur. Ligeledes åbnes forsyningens regnvandsledning, som i dag krydser området. Drænledningen fra området mod nordøst åbnes ligeledes og ledes via vandtrapper eller alternativt en kraftigt slynget bæk til Melhede bæk. Regnvandssøer og drænvandet giver et konstant blåt udtryk, hvorimod grøfterne bidrager til den blåstruktur i perioder med regn. Regnvandssøerne skal også sikre, at vandet, der ledes videre til Melhede Bæk, kan leve op til myndighedskrav om forsinkelse og rensning.

De centrale regnvandssystemer er opbygget af bredde græsbeklædte eller beplantede grøfter. Derved har grøfterne kapacitet til at håndtere både hverdagsregn og skybrudsregn. I tørvejr kan grøfterne indgå i den grønne struktur og kan bruges rekreativt. Grøftens udtryk kan variere ved ændring af skråninger og beplantning. Som ses af skitsen på modstående side kan det give et varieret udtryk og mulighed for at styre hvor der er en naturlig tilgang til vandvejene for publikum. Der kan laves stensætninger og smalle render i bunden der sammen med beplantning kan være en faktor i reducere vandhastighed, samtidigt med at give en rekreativ værdi. Flere sten, både store og små, i vandløbet kan være med til at skabe dynamik og naturlig slyngninger samt give plads til leg og trædesten, så man kan komme over på den anden side.

Der er placeret regnvandssøer nedstrøms grøfterne. Placeringen nedstrøms sikrer, at regnvandssøerne modtager vand fra hele områder, og derved bidrager bedst til den blå struktur. Samtidigt er regnvandssøerne placeret tæt på Melhede bæk på området mest flade område, hvilket sikrer at udgravningen til regnvandssøerne reduceres mest muligt. Undtagelsen er den østligste regnvandssø ved Viborgvej, som modtager vand fra regnvandsledningen, der løber på tværs af området. Her er regnvandssøen placeret længere oppe i terrænet, hvor terrænet har en lidt større hældning. Regnvandssøen er placeret der på baggrund af idéerne til bydelsplanen. Denne placering kræver en lidt større terrænregulering. Regnvandssøen har som funktion at forsinke afledning fra eksisterende opland. Hvis man vælger ikke at åbne forsyningens regnvandsledning op, vil denne regnvandssø ikke være relevant at anlægge.

Tegningen øverst viser hvordan en lavning der ikke står vand i hele tiden eller et regnbed kan se ud.
 Tegningen nederst viser hvordan en vandtrappe kan se ud.

Regnvandssøerne har to primære tekniske funktioner, de sikrer en reduktion i vandføring i forhold til, hvis grøfterne afvandede direkte til recipienten. Derudover renser regnvandssøerne regnvandet for næringsstoffer. Derudover vil regnvandssøerne fremstå som blå elementer i området.

Drænledningen, som dræner området nordøst for planområdet, åbnes og ledes via vandtrapper, eller alternativt en kraftigt slynget bæk, til Melhede bæk - markeret med B på kortet side 13. Drænvandet ledes uden om regnvandssøerne, da drænvandet betragtes som rent vand, og derfor kan ledes direkte til recipienten. Derved reduceres opstuvningskapaciteten i regnvandssøerne ikke som følge af drænvand. Hvis der ønskes at anlægge en regnvandssø i umiddelbar nærhed af den åbne drænledning er det muligt at aflede vandet hertil. Terrænforholdene gør at drænvandet enten skal ledes via vandtrapper, eller via en kraftigt slynget bæk, der kan optage højdeforskellene. På tegningen ovenfor kan ses et forslag til udformning af vandtrappe. Der kan i stedet laves en kraftig slynget bæk, uden at der vil forekomme erosion i nævneværdig grad, dette er dog noget der endeligt skal afklares hvis denne løsning vælges.

Det er et stort ønske, at Melhede Bæk slynkes og gøres mere tilgængelig, således vandet kan ses i bydelen. Det er vurderet at indløbet fra mosen til bækken kan hæves ca. 0,5 m. Dette bevirker, at bækken kan forlænges omkring 300 m, uden at den gennemsnitlige hældning på bækken når under 1,6 promille. Den eksisterende hældning er nogle steder nede på 1,1 promille. Kontrolopmåling samt præcisering af hvor meget koten på Melhede bæk kan hæves opstrøms skal præciseres i projekteringen, og derved hvor meget slyngning der kan komme på Melhede bæk.

Det er ligeledes muligt at åbne bækken ved at ændre skråningerne fra lodrette sider til lave brinker eller brinker med varierende hældninger. Ved at lave varierende hældninger på bækkens brinker kan man styre hvor den naturlige adgang til bækken vil være placeret. Det vil samtidigt give et mere varieret og naturligt udtryk og øge den mængde vand der kan være i bækken.

Anlæg og proces

Når projektet bliver mere detaljeret, er der behov for at undersøge og beregne de endelige størrelser og placeringer på de mange anlæg. Blandt andet er det i senere faser af projektet nødvendigt at belyse om vejunderføringen af Melhede bæk, under Melhedevej inden udløb til Gudenåen, indeholder begrænsninger for vandføringen, så der vil opstå en tilbagestuvning. Ligeledes er det nødvendigt med kontrolopmålinger af forsyningens regnvandsledning, for at kontrollere udløbskoten.

Niveau for grundvand samt undersøgelser af jordens nedsivningsevne, har indflydelse på udformning og størrelse af regnvandssøerne. Ved højtstående grundvand kan det være nødvendigt at projektere regnvandssøerne med tæppedræn for at holde grundvandsniveauet nede og derved sikre den nødvendige opmagasineringskapacitet. Alternativt kan regnvandssøerne anlægges med mindre vanddybde, og større overflade.

Øverst er et billede fra Marienlystparken, Århus med en ådal med flade brinker. Anden øverste billede er fra Sønæs, Viborg og viser, hvordan der kan anlægges større trædesten på tværs af en sø. Tredje billede er fra Anebjerg, Skanderborg og viser en regnvandssø. Nedersted billede er også fra Anebjerg viser en vandtrappe langs en sti.

Natur - grøn struktur

Eksisterende natur og naturpotentialer

Der findes værdifuld og beskyttet natur i form af udyrkede lysåbne engarealer langs sydsiden af Melhede Bæk. Med den rette pleje f.eks. i form af afgræsning med f.eks. heste, køer eller får eller skånsom og varieret slåning, vil arealerne forblive lysåbne med lav og varieret vegetation i form af græs og blomstrende urter, og herved skabes stor biodiversitet. Med den grov sandede jordtype, der i Hedensted Kommune, kun findes omkring Tørring, er der et stort potentiale for at lave ny natur og biodiversitet i form af blomsterenge på de øvrige fællesarealer og i haver i den nye bydel. Sandet jord er ikke så næringsrig som lerjord og vil derfor skabe grobund for flere forskellige blomsterplanter, som er til gavn for sommerfugle, svirrefluer, bier og andre insekter, som holder til på planter for at finde føde, lægge æg og overvintre.

De lysåbne enge er med til at sikre et kig ned gennem ådalen både fra Melhedevej og fra Viborg Hovedvej og vil som en kontrast til de bebyggede områder højne de landskabelige oplevelsesværdier.

Som nævnt i forrige afsnit kan Melhede Bæk med fordel slynges eller hæves for at give vandet mere plads og forsinke det i området. Udfladning af brinker kan være med til at give vandet mere plads og gøre bækken mere tilgængelig for mennesker og dyr. De eksisterende søer og vandhuller i området kendes ikke nærmere, men skal bevares og vil sammen med flere nye søer i området blive et mere robust levested for padder.

Der hvor Melhedevej støder til Viborg Hovedvej ligger et lille nåleskovsområde nord for Melhedevej og der er et beskyttet jorddige langs østsiden af skoven. Skoven er en 40-50 år gammel nåletræsplantage. Skoven kan som element indgå i boligklaverne i denne del af bydelen ligesom hegnet mellem Melhede Bæk og Viborgvej.

Gudenåen løber igennem den sydlige del af området. Vandløbet er omgivet af værdifuld og beskyttet mose på nord- og sydsiden og et større beskyttet engareal på nordsiden i den østlige ende af området. Mosearealerne er under naturlig tilgroning med pil og engene holdes lysåbne ved græsning eller slåning. Det lysåbne landskab sikrer et kig gennem den flade ådal ved Gudenåen. Pilekrattet rummer levesteder og skjul for en masse småfugle. Omkring Gudenåen er den mest hensigtsmæssige plejeform også afgræsning med dyr.

Beskyttede arter og løgfrø (kartoffeltrolden)

Området er udbredelsesområde for en række andre sjældne og fredede arter som er stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø, grøn kølleguldsmed, markfirben, odder og en række flagermus. Der gælder særligt for løgfrøen i forhold til de øvrige arter, at den kun findes i den sandede vestlige spids af kommunen.

Vest for Viborg Hovedvej uden for rammeområdet findes lokaliteter, hvor den fredede og sjældne paddeart Løgfrø lever, men den har det ikke så godt der hvor den er. På sigt vil eneste mulighed være at flytte bestandene til egnede levesteder for at bevare genpuljen i populationen. Det vil kræve opfostning og udsætning af løgfrøer i nye søer. Den kunne blive ansvarsart for området,

Naturudpegninger i bydelen. Blå og turkis streg er vandløb. Rød streg er grøfter. Gul streg er beskyttede diger. Skraverede områder er beskyttet natur.

idet den kræver helt særlig pleje og er en helt særlig art som netop kun findes i den vestlige del af kommunen og som ikke mange mennesker har set.

Løgfrøen er let at kende på sine lodrette pupiller som ingen andre frøer i landet har. Den graver sig helt ned til 1 meter under jorden om vinteren. Da man i gamle dage gravede kartofler op begyndte nogle af dem at kravle, det var løgfrøen, deraf navnet kartoffeltrolden. Løgfrøens haletudser er kæmpestore og kan blive helt op til 20 cm lange, derfor er de til at få øje på.

Løgfrøen yngler i rene lavvandede søer på sandet jord uden tilløb fra dræn. Der kunne laves særlige søer omgivet af kort vegetation som ikke gødes eller sprøjtes og sandpladser som harves eller på anden måde jordbearbejdes, så der er løst sand, som løgfrøen kan grave sig ned i. Sandfladerne kan kombineres med rekreative faciliteter som eksempelvis beachvolley, strand og sandkasseområde til børn, så der skabes naturlig dynamik, så løgfrøen kan grave sig ned i det løse sand om vinteren. Herudover er der enormt megen formidling og læring i hvordan man passer på en sø med så fin en art, nemlig ingen andefodring eller fiskeudsætning og ingen næringsstofftilførsel, derfor ingen forbindelse til vandløb og heller ingen bevoksning tæt ved søen.

Stiruter og mulige ruter

Der er ikke mulighed for kano- og kajaksejlds på denne del af Gudenåen, men den kan alligevel nydes på tæt hold, hvis man f.eks. går nordpå fra den lille P-plads ved Egholmvej eller ind mod byens centrum til campingpladsen.

Gudenåstien fra kilde til fjord går tæt forbi området langs Melhedevej. Her er der direkte stiforbindelse mod vest til Gudenåens og Skjernåens Kilder, som er et stort fredet Natura 2000 naturområde beliggende på den vestlige side af Viborg Hovedvej og til det næste store Natura 2000 naturområde Uldum Kær mod øst. Visionen er, at der de næste 3 år arbejdes på at skabe stiadgang helt til Randers Fjord. Adgangen på tværs af Viborg Hovedvej skal sikres med en vej tunnel eller bro, som er porten til et af landets smukkeste og mest værdifulde naturområder omkring Gudenåens Kilder. Den nye bydel i Tørring ligger derfor naturmæssigt i et smørhul af naturværdier, hvor adgangen til dem også er sikret.

Vandrestien ved Melhedevej går tæt forbi nordsiden af engområderne og videre til Tørring Camping, men ved at etablere sti, evt. boardwalk gennem engområdet kommer man tættere på Gudenåen, og det vil kunne skabe en større oplevelsesværdi og mulighed for at komme tættere på naturen.

Bydelsplanens grønne struktur - natur- og rekreative områder

Med udgangspunkt i den natur, der er i området i dag, og idéerne til den grønne struktur og brug, er områdets overordnede grønne struktur bearbejdet. Den er placeret sammen med den blå struktur, der ifølge masterplanen skal skabe den samlede dna for den nye bydel. Den grønne struktur skal fortsætte og forstærke de naturpotentialer, der er i området.

Billederne viser hvordan den grønne struktur i bydelen kunne se ud. Billederne på anden række fra oven viser løgfrøen, og hvordan sådanne sandfelter og vandhuller kunne indgå i den grønne struktur.

I bydelsplanen er der tegnet nogle rekreative stier ind på tværs af de grønne strøg. Dette er udelukkende principper, og der skal arbejdes videre med hvor, hvor mange, hvilken type og anvendelse de rekreative stier skal have. Det vil være oplagt at etablere stier fra Melhedevej og Viborgvej og ind i området, der vil give mulighed for forskellige gå/løberuter med forskellige distancer. Stierne skal gerne ligge der, hvor det giver mening for borgerne at færdes, og derfor er det vigtigt at både nuværende borgere i Tørring og kommende borgere i den nye bydel deltager i processen om placering af de rekreative stier. Stier kan også løbende forandre sig i takt med at eksempelvis nye bevægelsestyper eller mønstre kommer til. Det samme gælder funktioner og brug af den grønne struktur. Der er rig mulighed for at arbejde videre med og etablere mange af de idéer til funktioner og brug der er kommet i borgerdeltagelsesprocessen. Efterhånden som området udvikler sig vil der løbende kunne arbejdes videre med dem.

De nuværende naturarealer og naturtyper kan udvikle sig langs den blå struktur, i form af de mere åbne engarealer med krat og beplantningsgrupper. Dermed fremmes Grønt Danmarkskort og de natursammenhænge der er deri. Den grønne struktur er tilstrækkelig stor til at den både har en høj rekreativ værdi for borgerne samtidig med, at der er plads til at dyre- og plantelivet kan udvikle sig. For at pleje nogle af de store arealer kan de indhegnes og der kan etableres græsningslag med et passende antal dyr, som beboerne i området kan være med til at passe og tage ansvar for. Som nævnt i afsnittet om beskyttede arter og løgføen (kartoffeltrolden) vil denne beskyttede frø gerne have mindre vandhuller med stillestående vand, uden at der tilføres næringsstoffer samtidig med at der er nogle sandfelter med løst sand som eksempelvis en beachvolleybane, strandareal eller sandkasse som den kan bruge til at grave sig ned i om vinteren. Dette stemmer fint overens med de ønsker om brug af den grønne struktur.

Nåleskoven vestligst i området ved Melhedevej og det levende hegn ved Viborgvej kan delvist indgå i de nye boligenklaver som eksempelvis overgange mellem enklaverne eller som et grønt træk i boligenklaven. Samtidig med at der kan etableres nye beplantningsgrupper i den grønne struktur.

For at skabe et rekreativt sammenhængene område, hvor ikke kun de nye borgere i den nye bydel skal kunne føle sig velkomne er det vigtigt at der er en klar grænse mellem private og offentlige områder. De besøgende ønsker at gå steder hvor de føler sig velkomne og beboerne ønsker ikke at have besøgende gående gennem deres private arealer. Eksempelvis kunne der være en niveauforskel mellem haven og det rekreative areal. Langs stierne mellem de private haver og stien kunne områderne fremstå som uslåede med blomster/planter der øger biodiversiteten i området samtidigt med ikke direkte at invitere til færdsel eller ophold. Der hvor der etableres en funktion eller opholdsareal kunne arealerne slås eller på anden måde tydeligt invitere til ophold for alle. For at undgå at de private haver kommer til at række ud i naturområderne/de rekreative områder, og for at naturområderne kan nydes af alle, kan der eksempelvis etableres stier langs med naturområderne. Der er mange muligheder for at tydeliggøre denne grænse. Efterhånden som området udvikler sig og bliver etableret er dette et vigtigt element der skal være i tankerne ved hvert projekt.

Tegningen viser den overordnede grønne og blå struktur i bydelen.

Infrastruktur

Billedet viser området fra Viborg Hovedvej (A13) og ind mod Tørring.

Infrasturktur

Parallelt med udarbejdelsen af Tørring Bydelsplan er Vej- og Trafikplanen, Stiplan og Trafiksikkerhedsplan 2020-2030 blevet udarbejdet. Planerne peger på forskellige fokusområder og tiltag omkring den nye bydel. Disse beskrives nedenfor i efterfølgende afsnit.

Ud over den naturlige sammenhæng med ovenstående Vej- og trafikplanen, Stilplanen og Trafiksikkerhedsplanen er der i processen for bydelsplanen blevet lavet en undersøgelse af den fremtidige trafikbelastning af vejene i Tørring, såfremt den nye bydel kommer. Der er taget udgangspunkt i to forskellige scenarier - et gennemsnitlig tæt scenarie med 300 boliger og et meget tæt scenarie med 500 boliger. Begge beregninger af de fremtidige trafiktal og trafikbelastning af vejene viser, at det nuværende vejnet i Tørring kan håndtere denne mængde trafik.

Bydelsplanen viser den overordnede infrastruktur i området i form af overordnede veje og stier, der skal sikre sammenhængen med den nuværende by. De enkelte boligveje bliver planlagt efterhånden boligenklaverne lokalplanlægges. Som nævnt i naturafsnittet skal borgerne være med til at placere de fremtidige rekreative stier i bydelen, hvilke derfor kun er vis som princip på tegningen.

Veje, Stier og trafiksikkerhed

Vej- og trafikplanen har blandt andet fokus på at skabe en bedre fremkommelighed på Viborgvej og samtidig gøre vejen mere trafiksikker. Der skal etableres en cykelsti langs Viborgvej sammen med hævede flader, der hvor de bløde trafikkanter skal krydse vejen for komme over mod området ved Gudenåcenteret, Tørring Gymnasium og Tørring Skole.

Krydset ved Kirkevej og Viborgvej nævnes som et infrastrukturprojekt i Vej- og Trafikplanen, der skal arbejde på at forbedre oversigtsforholdene. Trafikken der kommer fra Melhedevej gør krydsene, der kommer umiddelbart efter hinanden, endnu mere komplekse. Bebyggelsen er placeret tæt på kørebanen, samtidigt med at Viborgvej har et svagt sving, hvilket gør det svært at forbedre oversigtsforholdene ved Melhedevej. Både krydset ved Melhedevej og Melhedevejs nuværende trafik nævnes i idékataloget som et opmærksomhedspunkt. Derfor afbrydes Melhedevej som nuværende kørevej i bydelsplanen mellem omtrent Melhede Bæk og Krovænget. Vejen fortsættes som sti på dette stykke, der også forbindes med en sti mod bymidten, og med stiruten mod Uldum Kær.

Der anlægges en ny fordelingsvej fra Viborgvej, hvor oversigtsforholdene er bedre og dermed nemmere at komme ud på det overordnede vejnet. Fordelingsvejen skal forsyne den sydlige kommuneplanramme ved Viborgvej og kommuneplanrammen omkring Melhedevej. Langs den nye fordelingsvej anlægges cykelstier, der skal fungere som en sikker sti til skole- og fritidsområdet. Der anlægges endvidere to vejtilslutninger til vejforsyning af de to nordligste rammer fra Viborgvej.

Den nuværende Melhedevej er noget smal og bør sideudvides for at forbedre trafiksikkerheden for både bilisterne og de bløde trafikkanter. Der skal anlægges en sti eller cykelbane langs Melhedevej og en tunnel for bløde trafikkanter under Viborg Hovedvej, der forbinder boligområdet og

Tegningen viser de overordnede veje og stier i den nye bydel. Vejene er vist med en hvid streg, og de primære stier er vist med en tynd sort streg. De rekreative stier er kun vist som princip med en prikket sort streg.

cykelstiruten fra Gudenåens og Skjernåens kilder til Randers Fjord med Tørring. Tunnellen under Viborg Hovedvej er blevet nævnt adskillige gange i idéerne til bydelsplanen, som et vigtigt element for en sikker stiforbindelse på tværs af hovedvejen for bløde trafikkanter.

Vejenes udtryk skal videreføre områdets dna, hvor overfladevand og natur integreres som synlige og genkendelige elementer i bybilledet. Det betyder blandt andet, at der langs vejene bliver arbejdet med grøfter og grønne forløb med trug og regnbede, hvor vandet kan løbe. Disse vil også blive brugt som en naturlig adskillelse mellem biltrafikken og de bløde trafikkanter.

I forhold til idéerne til bydelen var der blandt andet nævnt nye vejtilslutninger fra Viborg Hovedvej til den nye bydel. Der har været en længere dialog med Vejdirektoratet omkring muligheden for nye vejtilslutninger til den nye bydelen. Vejdirektoratet holder fast i, at hvis der skal etableres nye vejtilslutninger til hovedvejen, er der andre eksisterende vejtilslutninger, der skal lukkes, så den samme eller en bedre fremkommelighed sikres. Det er vurderet, at det vil have store konsekvenser for trafikken i Tørring at lukke eksisterende adgange. I etableringen af boligområdet på den vestlige side af hovedvejen vil adgangen ved Egholmvej blive lukket, hvilket var et krav fra Vejdirektoratet for at udlægge området og for fremtidigt at sikre stitunnelen under hovedvejen.

Øverst billede er taget på Viborgvej mod nord. Anden øverste billede er taget på Melhedevej ved Krovænget mod øst. Tredje billede er taget fra Melhedevej ud over engarealerne. Nederste billede er taget ved krydset ved Viborg Hovedvej, Egholmvej og mod Melhedevej.

Støj og støjafskærmning

I forbindelse med bydelsplanen er der udarbejdet en overordnet støjredegørelse, der beskriver støjkloderne i området, om der skal etableres støjskærmende foranstaltninger og i hvilket omfang. Ud fra masterplanen for Tørring og idéerne til bydelsplanen skal byen vises frem fra Viborg Hovedvej (A13). Hvis den nye bydel pakkes ind i en stor aflang jordvold, vil forbipasserende ikke kunne se byen eller åerne. Derfor er støjafskærmningen brudt ved Melhede Bæk og Gudenåen.

Beregninger af støj fra veje omkring planområdet viser, at der langs med Viborg Hovedvej kan forventes støjniveauer som er højere end støjgrænseværdien for boliger (58 dB) i afstand ud til ca. 150 m fra vejen. I den nordlige ende af planområdet, vil der langs med Brædstrupvej kunne forventes støjniveauer som er højere end støjgrænseværdien i afstand ud til ca. 40 m fra vejen.

For at give et indtryk af hvad der skal til at dæmpe vejstøjen i området er der indledningsvis foretaget beregning med en 4 m høj støjafskærmning placeret 6 m fra vejkant langs øst og vestsiden af Viborg Hovedvej inden for planområdet. Højde af støjskærmen er fastlagt som en relativ højde i forhold til vejkant. Der er ikke forudsat støjskærm, hvor vejen krydser Gudenåen og Melhede Bæk.

Støjskærmene vil med denne placering og højde begrænse støjudbredelsen til ca. 40-50 m fra vejmidten. Ved åbninger og afslutninger af støjafskærmningen vil afstanden til overholdelse af grænseværdien være større.

I bydelen vil støjafskærmningen skulle etableres som en jordvold. Det vil kræve at anlægget typisk er 1-2 m højere end støjskærmene, idet toppen af disse vil være i større afstand fra vejen. Endvidere er der en byggelinje langs Viborg Hovedvej, der skal respekteres, samtidigt med at udtrykket af denne støjafskærmning gerne må variere i højde og udtryk, og skal ikke udelukkende være en ensformig aflang jorddige.

Der skal arbejdes med denne udformning således det ikke bare bliver en aflang og meget langstrakt bakke, men den skal behandles og modelleres således den nogle steder er en bakketop og andre steder en anden form. På den måde kan der integreres forskellige rekreative funktioner i jordvolden, som eksempelvis kælkebakke, udsigtspunkt, scene, shelters, mountainbikesti eller lignende. Denne flerkunktionalitet og udtryk i området er der også lagt vægt på i idéerne til området.

Når der foreligger en mere detaljeret planlægning i forhold til placering af bebyggelser og støjfølsomme udendørs arealer vil der kunne foretages en mere præcis vurdering af støjafskærmningen og dets udformning.

Støjafskærmningen er på kortet markeret med en gul prikket streg. Billederne viser hvordan en støjvold ikke bare behøves at være en aflag kæmpe jordbunke, men kan formes som bakker i forskellig højde og bruges rekreativt. Det nedeste billede er et projekt "En voldsom omvej" i Solrød støttet af LOA.

Boligstruktur

Billedet viser området fra Gudenåen mod nord med Viborgvej til højre øverst.

Boligtyper, enklaver og målgrupper

I Tørring Vest er potentialet stort, og derfor er ambitionerne skruet i vejret. Med den helhedsorienteret tilgang kan der skabes et fantastisk område. Et fantastiske område for hele byen, gæster udefra og særligt for alle de nye beboere i Tørring Vest.

Der er investeret mange kræfter i denne helhedsplan med grundige forundersøgelser, fokus på en stærk infrastruktur og specielt en ambitiøs plan for den blå og grønne struktur. Derudover har der været et utroligt stærkt engagement fra de lokale borgere, der har generet over 350 idéer og gode input til planen.

Alt dette giver forventninger om ambitiøse boligprojekter, der loyalt følger det DNA, der skal kendetegne Tørring Vest. Der skal gennem projekterne skabes sammenhæng til omgivelserne og særligt den natur der ligger lige ude foran døren. Boligerne skal udnytte de muligheder, som de grønne kiler og den blå struktur giver, både for udsyn og ophold.

Arbejdet med bydelsplanen giver også forventninger om, at borgernes input tages seriøst, og boligprojekterne lader sig inspirere deraf. Borgerne har tænkt ud af boksen, og boligprojekter bør turde det samme. Hos borgerne var bæredygtighed i alle variationer en meget klar vision – en vision som gerne må kunne ses i de kommende boliger.

Det giver også forventninger om boligprojekter af høj kvalitet. Boliger, hvor der er plads til naturen, og gerne hvor naturen er tænkt ind i materialerne. Området kan med nærheden til naturen blive et fantastisk sted at bo, og derfor stilles der også krav til boligprojekterne. Området skal afspejle en differentieret by, og derfor indeholde boliger, der taler til et mangfoldigt publikum i alle aldre. Den nye bydel i Tørring skal være for alle – både dem der bor der i dag, og dem der bor der i morgen.

I forhold til målgrupperne lægges der også vægt på, at området skal afspejle en differentieret by, og derfor skal der være forskellige boligtyper med forskellige tætheder og karakterer. Der lægges vægt på, at den fremtidige bebyggelse omkring Melhedevej gerne må afspejle den lidt mere åbne struktur. Den mere tætte bebyggelse kunne placeres i rammerne langs Viborgvej. Kommuneplanrammernes afgrænsninger og placeringer er tilpasset efter disse input. Der er valgt ikke at indarbejde bebyggelsesregulerende bestemmelser i rammerne, idet der endnu ikke vides, hvordan de enkelte bebyggelsesenklaaver skal placeres inden for rammerne, og hvilken karakter de har. Dette tilpasses i forbindelse med den enkelte lokalplan for de enkelte boligenklaver. Dette gør også, at der er vide rammer til at udvikle nye områder og boligtyper.

Når området både består af offentlige og private arealer lægges der i inputtene mærke til vigtigheden af overgangene mellem disse rum.

Billederne er af de mange forskellige idérige projekter som eleverne på mellemtrinnet på Tørring Skole.

Værdiskema som dialogværktøj

Der vil blive udarbejdet et værdiskema, der skal være med til at sikre kvaliteterne og sammenhængene i området indarbejdes i hver enklave. Værdiskemaet skal fungere som dialogværktøj med de kommende bygherrer, og vil kunne indlede en lokalplanproces for de enkelte enklaver.

Værdiskemaet vil sikre at de overordnede idéer, målgrupper, boligtyper og sammenhænge samt overgangene mellem boligenklaverne og den grønne og blå struktur. Af værdiskemaet vil det også fremgå hvilke idéer fra idékataloget boligprojekterne arbejder videre med i de enkelte enklaver.

Samtidig vil det sikre en dialog omkring byrummene, således der er fokus på de borgere, der skal bo og færdes der, at det bliver et godt sted at bo og opholde sig. Som inspiration vil der blive set på Jan Gehls undersøgelse og analyse af byrum og bylivet generelt.

Værdiskemaet kunne indeholde spørgsmål som:

Hvad er projektets idé og tema - hvad gør netop denne boligenklave særlig?

Hvilken målgruppe og bebyggelse - hvem bygges der til?

Hvordan hænger boligprojektet sammen med den blå og grønne struktur?

Hvordan integrerer boligenklaven området DNA?

Hvordan kobles projektet op på de primære og rekreative forbindelser?

Hvilke idéer fra idékataloget er projektet inspireret af og arbejder videre med?

Hvordan ledes vandet synligt i bybilledet ud til de overordnede vandveje?

Hvordan giver vandet merværdi i enklaven og i opholdsarealerne?

Hvordan bearbejdes og skabes overgangene mellem det private og det offentlige rum?

Hvordan skabes overgangene og sammenhængene i og fra enklaven?

Hvordan og hvor er opholdsarealerne i enklaven?

Hvordan skabes mødestederne?

Afrunding og videre proces

Med udgangspunkt i arbejdet med Tørring Masterplan, Kommuneplan 2017-2029 og borgerdeltagelsesprocessen er Tørring Bydelsplan udarbejdet. Bydelsplanen er således blevet en samlet og helhedsorienteret plan, der understøtter en udvikling af Tørring, hvor byens karakter understreges og styrkes i de fremtidige boligområder. Idéer er løbende inddraget i alle dele af bydelsplanen for at sikre, at der kan arbejdes videre med dem gennem områdets udvikling, etablering og fremtidig brug.

Udviklingen af boligområder skal ske som mindre boligenklaver, der lægger sig i landskabet. Naturen og vandet er et genkendeligt element, der er med til at skabe en samlende identitet i området. Samtidigt skabes der forbindelser gennem området, der knytter sig til byen.

Derudover skal der være et netværk af rekreative stier, der gerne skal ligge der, hvor det giver mening for borgerne at færdes, og derfor er det vigtigt at både nuværende borgere i Tørring og kommende borgere i den nye bydel deltager i processen om placering af de rekreative stier. Stier kan også løbende forandre sig i takt med at eksempelvis nye bevægelsestyper eller mønstre kommer til. Det samme gælder funktioner og brug af den grønne struktur. Der er rig mulighed for at arbejde videre med og etablere mange af de idéer til funktioner og brug, der er kommet i borgerdeltagelsesprocessen. Efterhånden som området udvikler sig vil der kunne løbende arbejdes videre med dem.

Kommuneplanens rammeområder er revideret i overensstemmelse med arbejdet med bydelsplanen. Tørring Bydelsplan og kommuneplanen skal bruges som grundlag for de fremtidige projekter og lokalplaner. Arbejdet med Tørring og den nye bydel slutter ikke med en plan. Det vil være en løbende proces efterhånden som byen forandrer sig og tilpasser sig til nye behov og trends. Det vil derfor være en bydel, der med tiden forandrer sig.

Der vil gå en god rum tid inden bydelen er fuldt udbygget, og de store forandringerne sker ikke i morgen, men på baggrund af dette arbejde med bydelsplanen og borgerdeltagelsesprocessen er der masser projekter, der kan arbejdes videre med. Nogle kan umiddelbart etableres, hvis borgerne har arrangement og vilje til at få det til at ske. Andre kræver et lidt større foregående arbejde.

Vi glæder os til det videre arbejde med bydelen!

Kontaktinformation:

HEDENSTED
KOMMUNE

Plan og Udvikling

Niels Espes Vej 8, 8722 Hedensted
Planogudvikling@Hedensted.dk

D:+4579755606
T:+4579755000